

☒
☐
☐

Oppiaine	Ltt Laskentatoimi	Päivämäärä	22.4.2009
Tekijä(t)	Otto-Pekka Iisakka	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	117
Otsikko	Pankkien vakavaraisuusuudistus ja tilintarkastajan rooli Case: säästöpankit ja paikallisuusosuuspankit		
Ohjaaja(t)	Professori Hannu Schadéwitz, Lehtori Tuula-Marja Vilja		

Tiivistelmä

Pankkien vakavaraisuutta valvotaan vaatimuksilla riittävästä omasta pääomasta. Vuonna 2004 hyväksytty ja vuoden 2007 alusta lähtien käyttöönotettu vakavaraisuusuudistus Basel II korvasi vanhemman Basel I - vakavaraisuuskehikon. Basel II perustuu pankkien riskiperusteiseen pääomamäärittämiseen ja se kannustaa pankkeja riskienhallintajärjestelmän kehittämiseen. Vakavaraisuusuudistus perustuu kolmeen toisiaan tukevaan pilariin. Pilari I:een sisältyy luotto-, markkina- ja operatiiviset riskit. Pilari II täydentää ensimmäisen pilarin pääomavaatimuksia ottamalla huomioon valvottavakohtaiset erityispiirteet. Pilari III koostuu vakavaraisuustietojen julkistamisvaatimuksista. Vakavaraisuuden tarkastus on osa pankkien lakisääteistä tilintarkastusta.

Tämän tutkielman empiirisenä tavoitteena oli tutkia, kuinka tilintarkastajat tarkastavat paikallispankeissa uutta vakavaraisuuskehikkoa. Empiiriseen tutkimustavoitteeseen sovellettiin päämiesagenttiteoriaa sekä moraalikadon ja haitallisen valikoitumisen teorioita. Tutkielman teoreettisena tavoitteena oli tutkia, miten nämä epäsymmetrisen informaation sovellutukset vaikuttavat pankkien vakavaraisuusuudistuksessa ja tilintarkastajien roolissa. Tutkimusongelmana oli saada vastaus kysymykseen: miten tilintarkastaja tarkastaa vakavaraisuuden Basel II:n vallitessa?

Tutkimusotteeltaan tämä tutkielma on toiminta-analyttinen. Tutkielman case-yrityksiä olivat säästöpankit ja paikallisuusosuuspankit. Toiminta-analyttisen tutkimusotteessa käytetään hyväksi empiiristä aineistoa ja sen vahvuus on tutkimuskohteen syvässä ymmärtämisessä. Tutkielman empiirinen aineisto koostuu neljästä yksilö- ja yhdestä ryhmähaastattelusta. Kaikki haastattelut olivat teemahaastatteluita. Tutkielman haastateltavina olivat kolme säästö- tai paikallisuusosuuspankkien KHT-tilintarkastajaa, kolme Ra hoitustarkastuksen, eli nykyisen Finanssivalvonnan, edustajaa ja yksi Säästöpankkitarjoustarkastuksen edustaja.

Tilintarkastajat ovat merkittävässä roolissa vakavaraisuuden tarkastuksessa, sillä Finanssivalvonta ja Säästöpankkitarjoustarkastus harjoittavat omaa valvontaansa merkittävilta osin tilintarkastajien raportoinnin perusteella. Vakavaraisuuden tarkastuksessa on todennäköisimmin päällekkäisyyksiä kuin vajavaisuuksia, sillä pankkeja valvovat monitahoisesti Säästöpankkitarjoustarkastus, Finanssivalvonta ja tilintarkastajat. Uutena tarkastusosa-alueena vakavaraisuusuudistuksen tarkastusmetodologia ei ole vielä selvä ja se hakee muotoaan. Basel II:n tilintarkastus yhdenmukaisin menetelmin on haastava tehtävä, koska vakavaraisuusuudistus voi perustua pankin omiin sisäisiin malleihin. Finanssivalvonta julkaisee lähitulevaisuudessa Basel II:n toiseen pilariin kohdistuvan valvojan arviointiprosessin SREP in (Supervisory Review and Evaluation Process), jonka laadulliset mittarit herättänevät eriäviä mielipiteitä tilintarkastajien ja Finanssivalvonnan välillä.

Asiasanat	Basel II, vakavaraisuusuudistus, tilintarkastus, paikallispankit
Muita tietoja	